

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbii la expediția poștei, pre afara la c. r. poște cu bani și prin scrisori francate, adresate către expediția. Prețulu pnenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. n. ear pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 41.

ANULU XXIII.

Săbiu in 25 Maiu (6 Iuniu) 1875.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. éra pe o jumătate de anu 4 fl. v. n. A. Pentru priuc. și țier streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâi'a ôra cu 7 cr. sirulu, pentru a două ôra cu 5 1/2 cr. și pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. n.

Revista politica.

Săbiu 24 Maiu.

„Budapesti Közlöny“ dela 1 Iuniu n. comunica în fruntea părții oficiale urmatoriulu *rescriptu* reg. de dto 25 Maiu, care e îndreptatu către jurisdicțiuni :

Noi Franciscu Iosifu I.

din gratia lui Ddieu Imperatu alu Austriei, Rege alu Bohemiei etc. și Rege apostolicu alu Ungariei.

Iubiti fideli !

Tienendu de a Nôstra datoriu că Domnitoriu a veghiă că legile țierei sa se esecuteze în modu sinceru și esactu,

Noi, —

De vreme ce § 1. alu articolulu-lui de lege IV din 1848 dispune, că diet'a sa se conchiame pre totu anulu în Pest'a și dupa ce interesele morale și materiale ale natiunei pretindu sa se resolve cătu mai curendu cetiuni numeroșe ce suntu în suspensiu :

Amu decisu la propunerea consiliulu nostru ministerialu, că Noi sa conchiamămu pre magnatii și deputatii țierei în capital'a Budapest'a la diet'a țierei ce se va deschide la diu'a 28 a lunei vergurei (Augustu).

În urm'a acestor'a Noi demandămu și prin acést'a seriosu, că sa faceti tôte dispușetiunile, câte suntu de lipsa în întielesulu legiei, că deputatii ce suntu a se alege în modulu si numărulu dispusu de art. de lege XXXIII din anulu 1874 sa se pôte infatisă în diet'a mai susu memorata, și că activitatea legislativei sa se pôte începe la loculu și diu'a numita.

Dintr'altele remanendu alu Vostru cu gratia imperiale și regale

Franciscu Iosifu m/p.

Br. B. Wenkheim m/p.

Totu odata cu *rescriptulu* regescu publica fôia oficiale și o *ordinatiune* a ministrulu de interne, care statoresce începerea alegerilor dietali dela 1 pâna la 10 Iuliu. Eata acea

Ordinatiune circularia

a ministrulu de interne r. u. Nr. 25,333 către tôte jurisdicțiunile.

Dupa ce Majestatea Sea ces. și r. apostolica prin prea înalt'a Resoluțiune din 25 Maiu a. c. s'a înduratu a conchiamă cea mai de aprôpe dieta pre 28 Augustu a. c., s'a transmis literile respective de conchiamare astadi jurisdicțiuniloru.

Cu consideratiune către prea înalt'a resoluțiune, precum și relativu la acea, ca alegerile generali la dieta în interesulu cu deosebire alu alegatoriloru ocupati de economi'a campulu se voru îndeplini înainte de a se începe secerisiulu mare și cu privire la acea, ca listele electorali permanente ale alegatoriloru suntu terminate înainte de sfersitului lui Iuniu de către partea cea mai mare a comisiuniloru centrali, — eu determinu pe temeiulu imputernicirei ce se cuprinde în § 1 alu articolulu XXXIX din anulu 1875 si pre bas'a dispușetiunei facuta în § 56 alu art. XXXIII ex 1874 — tempulu dela 1 pâna la 10 Iuliu a. c. că terminu pentru alegerile generali la dieta.

În conformitate cu acést'a provocu comisiunea centrale, că în sensulu §§ 57 și 58 din legea citata în urma, dupa publicatiunea *rescriptulu* de conchiamare reg. în adunarea generală, sa fipseze numai decātu în

diu'a urmatoriă în siedintia comuna diu'a *alegeriloru generali* între marginele acestui terminu de 10 zile, sa aléga cu ocașiunea acést'a pentru fiecare cercu electoralu pentru dirigerea alegerei pre presiedinte notariu și pre substituti în numărulu recerutu și preste totu observandu agendele normate în §§ 59, 60 și 61 din art. XXXIII din 1874 în genere, sa faca tôte dispușetiunile, cari se receru în sensulu legiei pentru alegere.

Mai departe provôca pre comisiunea centrale, sa emita conformu cu legea desu memorata publicatiunea de ordinatiunile de mai susu, în care sa se indigiteze diu'a și loculu alegerei, numai putienu conformu cu § 69 și ôr'a cându are sa începă alegerea; trebuie a se portă aci de grige, că protocoalele despre acést'a procedere precum și în genere despre ori-ce functiune, sa se substérna compuse într'unu alu doilea originalu fără amanare.

Nu potu întrelasă cu ocașiunea acést'a de a mi esprime dorint'a, ca comisiunile centrali, în a căroru mâna legea a pusu conducerea alegeriloru, petrunse fiindu de însemnatatea aceste misiuni și sentiendu responsabilitatea ce provine de aici, cu zelu patrioticu și voru îndreptă tôte nesușintiele loru într'acolo, că alegerile sa se esecuteze conformu normei legali, și într'unu modu și ordine dêmna de eserciarea celui mai frumôsu dreptu cetatienescu.

Intru cătu inse listele nominale ale alegatoriloru acestei jurisdicțiuni pâna acum nu mi s'au substernutu încă, comisiunea centrale conformu ordinatiunei acesteia fără întârziere va avé sa reporteze: de este posibilă compunerea listei nominale asiă că sa se pôte corespunde provocatiunii mele relativu la fipsarea terminulu de alegere? Pentru casulu cându acést'a n'aru fi cu putintia, se va dă decursive de scire comisiunii centrale terminulu pentru alegeri celu voiu fipsă conformu § 56 din art. XXXIX ex 1875; eu dealtmintrenea sperezu, ca comisiunea centrale cu privire la tempulu deschiderei sesiunii dietali pre anii 1875—1878 se va nesuî déjà acum cu energia neobosita într'acolo, că eu dupa compunerea listei nominale permanente a alegatoriloru dietali sa potu fipsă în conformitate cu acést'a în tempulu celu mai scurtu, terminulu pentru alegeri și pre teritoriulu acestei jurisdicțiuni cătu se pôte mai curendu și la tóta împlinirea asiă, că dela terminarea alegeriloru pâna la deschiderea dietei sa remana celu putienu unu intervalu de 10 zile.

Pentru că sa potu dispune inse cu privire la statorirea terminulu de alegere și destulu de tempuriu, provocu comisiunea centrale, că pâna cându se va orientă cu siguritate în respectulu terminulu, pre care este statorita nesmîntitu list'a nominale permanentă, sa-mi raporteze despre acést'a.

În urma, pentru că relativu la posibilitatea alegerei sa se pôte cu atātu mai usioru orientă cu privire la procedur'a curiei, aducu la cunoșcint'a comisiunei centrale, ca în casulu cându recursele prezentate contr'a decisiuniloru comisiunei centrale voru sôsi la curia în fapta la 20 Iuniu dimînét'a, acele se voru decide fără amanare și se voru retramite pâna la 28 Iuniu comisiunei centrale.

La casulu acést'a dara și cându comisiunea centrale respectiva va avé grige că listele nominale sa se compuna numai decātu, se voru puté tiené alegerile și în acea jurisdicțiune, în care întrevine casulu de susu, de-si nu în primele zile ale terminulu fipsatu de mine, dara totusi între marginele acestui terminu.

Budapest'a în 31 Maiu 1875.

Colomanu Tisza m/p.

Unu corespundinte din Orestia scrie diuariulu de aici „Sb. d. Tgb.“ ca deputatulu de acolo br. *Wodianer* duminica în 30 Maiu n. dupa amiédi la 4 ôre si-a datu socotél'a înainte alegeriloru sei. Alegatorii dupa obiceiulu loru veneau unulu câte unulu. *Wodianer* radică în discursu amicabilu dispușetiunea celoru ce lu impresorau indigitandu ca în anulu acést'a vomu avé o recôlta buna și guvernulu încă va castigă prin acést'a zelu duplu. La objectiunea modestă a unui alegatoriu magiaru, ca este prospectu de unu esportu mare, arata *Wodianer*, ca într'unu tempu cându Odes'a este împreunata directu cu Londonulu prin sine, cându pentru maj'a de cereale dela Pest'a pâna în Londonu via Triestu se computa transportulu pentru maj'a de cereale dupa cruceri, trebuie sa fia unu esportu mare. Adunandu-se alegatori mai multi se alese contele *Kuhn* presiedinte prin aclamatiune și *Wodianer* espuse apoi în limba statulu, ca tôte hotaririle dietei din cei 3 ani din urma suntu însemnate corespundiatôrie și liberale.

La urma indigitéza ca guvernulu, déca tiér'a îi va dă la dispușetiune pre fidelii sei, va infintia o banca de sine statatôria și va pune în lucrare vam'a de scutire contr'a Austriei apusene. De activitatea sea în interesulu țierei cetătiei și alu scaunulu Orestiei a tacutu cu modestia; asemenea și de ne-realizarea promisiunei de a esoperă unu tribunalu în Orestia. Cetatea n'are nice carte funduaria.

Realegerea lui *Wodianer*, sustiene corespundintele, dupa tôte semnele este probabila, ba se va mai alege încă unu magiaru guvernamentalu. Magiarii se paru desbinati în două tabere, dara nu voru puté sa resiste multu tempu *atentiunei generôse* a lui *Wodianer*. Pentru acést'a combinatiune pledéza și tienut'a româniloru, cari nu voru sa aléga va sa dica nu voru sa aléga solidari. Se pôte inse ca români singurateri voru contribuî sa asigure majoritatea magiariloru în cetate și scaunu. Târ'a de caracteru a conducatoriloru români va avé sa se supuna la o proba aspra. *Wodianer* e unu omu afabilu și scie cu care chiaia se deschidu animele ômeniloru și densulu și dispune de acést'a chiaia.

Diferitele manifestatiuni oratorice ce le au produsu miscările electorale în Ungari'a în zilele ultime, nu au nice pre departe interesulu și însemnatatea cuventulu rostitu de ministrulu de interne C. Tisza în orasiulu „adeveratu ungurescu“ Debretienu. Atātu pre teritoriulu Corónei Stlui Stefanu cătu și afara de acést'a suntu multi cari indoindu-se de sinceritatea convertirei lui Tisza credu pre totu momentulu, ca vedu esindu din pelea de mnielu deakistica ce o a îmbracatu Tisza, pre lupulu dreptulu de statu de odiniôra. Sentiulu seu fatia de diumetatea apusana a imperiulu în-

tempina unu scepticismu latitu' care cu consideratiune către portarea de pâna acum a lui nu este de totu fără temei. Dara asiă a fostu Tisza pre cătu tempu siede pre aspr'a banca a opoșitiunii, și altmintrenea se simte acum cându se asiéza în fotoliulu ministerialu celu môle. Deosebirea acést'a între barbatulu de odiniôra și celu de astadi se vede în cuventarea ce o a tienutu densulu în „Rom'a calvinistica.“ Ea se invertesce fără reserva și cu resoluțiune pre bas'a fusiunii, nu cuprinde nice indigetarea cea mai mica despre vechile planuri ale opoșitiunii, și acést'a este cu atātu mai relevantu, cu cătu togm'a în Debretienu ispit'a de a face promisiuni de feliulu acést'a nu e mica. Cu privire la partea austriaca a imperiulu s'au atinsu tonulu prevenirii și alu increderei, relativu la viitoriulu Ungariei, limbagiulu e mai multu sobriu deprimatoriu, de cătu inflacaratoriu. Sa nu se astepte minuni, mantuirea țierei aterna dela o majoritate mare și sobria, care tiene înainte ochiloru de o potriua ide'a statulu ungurescu și realitatea relatiuniloru. Cuventulu lui Tisza a provocatu firesce o frenesie adeverata în Dobretienu, dara ea va avé efectu și pre aiurea.

„Lupt'a pentru cultura“ în Germani'a progreséza mereu. Contr'a episcopulu cat. din Munich'i'a *Brinkmann* este introdusa procedur'a de destituire. Dr. Falk e neobositu, si-si pôte dice într'adeveru: „Nulla dies sine linea.“

Déca putemu sa credemu foiloru oficiôse din *Belgradu*, însufletirea cu care a fostu primitu principele Milanu în caletori'a sea prin tiér'a pretotindenea, ia dimensiuni neprevédute. Din sensatiunea acést'a provine pôte, ca la Sav'a și Morava se face multa politica de putere mare. Sgomotulu sabieloru contr'a Turciei se amesteca cu promisiunile, ca principele va împlini siguru la ocașiune binevenita „dorintiele patriotece“ ale serbiloru. Se audu și voci, ca înca înainte de alegerile deputatiloru în scupcina ne va surprinde o schimbare de sistema, la care va dă impulsu esperimentele ce le-a culesu principele în caletori'a sea. Pentru variatiune unele foi, între cari cu deosebire „*Vidovdân*“ prorumpe și în unele recriminatiuni asupr'a Austriei. Impartirea insulei balcanice nu e ce-va nou, dice organulu acést'a, între altele, pentru ca déjà la anulu 1769 s'a încheiatu unu tratatu în privint'a acést'a între Austri'a și Russi'a.

Din Muntenegru vine scirea telegrafica, ca în Danilovgratu s'a deschisu între solenități mari o *scôla de agricultura*, care e privata de o temple de mare însemnatate pentru acést'a tiéra.

Revist'a diaristica.

„Federatiunea“ se pronuncia asupr'a concludulu conferintiei din Săbiu în modulu urmatoriu:

„Celu mai însemnatu actu ce avemu a înregistră este concludulu conferintiei rom. dela Săbiu, prin care s'au enunciatu sustinerea passivității și pentru viitoriulu perioru electoralu. În nr. tr. publicaramu telegram'a sosită aici despre acelu concludu; în acestu nr. publicămu o dare de sêma dela coresp. nostru, din care on. cetitori voru cunoșce mer-

sulu celu seriosu si plinu de demnitate alu consultărilor. Nu ne amu indoitu cătu de putienu asupr'a rezultatului, care in situatiunea actuala, mai ca nici n'aru fi potutu sa reieşa altminterea. — De-si passivitatea absoluta n'au fostu si nu este nici acum modalitatea care corespunde parerei năstre, noi o respectămu cá eflusulu convictiunilor imensei majorităti a fratiloru nostri rom. din Transilvani'a. — Nici activitatea, nici passivitatea in sine, nu suntu siboletele, prin cari s'aru cunósce adeverat'a cale a mariloru interese ale natiunei române, ci este: alegerea in deplina cunoscintia de cauza a medilóceloru celoru mai apte ce potu duce la scopulu prefiptu si apoi preste tóte este: executarea loru prin actiune solidare. Acést'a un'a o vedemu, cu nespusa bucuria a sufletului, realizata, dara firesce spre unu scopu negativu, căci passivitatea absoluta este lips'a a tóta actiunea, de aci nu pricepemu nici alegerea comitetului de executare, de care dupa concluse abia mai peté sa fia vre-o necesitate.

Precum ne-amu abtenu de a preocupá conclusulu, asiá ne obtienemu de critisarea lui, bucurandu-ne a poté constată uniunea in cugete si sentimente a fratiloru de unu sange nedesbinati in partide.

Iéra „Albin'a“ vorbesce astfelu:

Actum est!

Adunarea din Sabiiu — a luatú dejá pusetiune.

Precum amentirămu la capetulu nrului 29 alu foiei năstre, sub rubric'a „Mai nou“, asiá s'a si templatu. Conferinti'a româna natiunale, adunata din tóta Transilvani'a in Sabiiu, dupa discussiune lunga si agera, Dumineca sér'a cătra 10 ore, aprópe in unanimitate, pronunçiá *absoluta passivitate* fatia de alegerile ce au sa urme in curendu pentru diet'a magiara din Budapest'a.

Publiculu românú scia ca noi, nainte de trei ani, ne-amu dechiaratu contr'a passivităti absolute, asiá cum se practicá ea pre atunci in acele pãrti; scia si aceea, ca noi si atunci,

dara si in fati'a adunarii din Sabiiu amu dechiaratu, cumca ori-ce s'aru decide, numai sa fia in solidaritate, si sa se eecute cu onóre si rigóre, noi vomu recunósce si sustiené din a năstra parte cu indatenat'a-ni supunere.

Atātu depesiele telegrafice, cátu si corespundintiele ce primirămu despre procederea si rezultatulu adunării din Sabiiu, suntu calificate de a ni dovedi, cumca conditiunilor amentite s'a satisfacutu.

Trei puncturi séu momente principali suntu, cari merita tóta atentiunea, si anume:

Antăiu, ca adunarea din Sabiiu a renoitu dechiararea de aderintia la program'a dela 1848;

A dău'a, ca toti participantii — pâna la unulu — s'au ingagiatu la solidaritate;

A trei'a, ca conclusulu pentru passivitate absoluta s'a luatú aprópe in unanimitate, dupa constatarea din firu in peru — prin impregiurările faptice, cum-ca activitatea pentru natiunea româna din Transilvani'a nu póte sa aiba alte consecintie, decâtú daunósé si rusinósé.

Inca dăue precautiuni merita a fi amentite si aprobate: a) ca adunarea si-a inceputu enunçiările prin manifestarea de leialitate si patriotismu; b) ca si-a datú truda a combiná celu mai corespundietoriu modu de executare a concluselor sele.

Si acum noi intrebămu:

Care este propriamente adeveratulu intielesu, adeverat'a valóre si importantia a concluselor din Sabiiu?

Este manifestarea totalei, completei nemultiamiri a romanimei din Transilvani'a — cu legile, institutiunile, administratiunea domniloru dela putere; este celu mai invederatu votu de neincredere pentru tóta stapânirea, tóta politic'a erei noue dela 1867 in cóci.

Cine acést'a nu vede si nu pricepe, orbu trebuie sa fie; iéra cine de naintea acestei manifestatiuni si inchide ochii, — de alu acelui'a patriotismu, semtiu de dreptate si uma-

nitate — Ddieu bunulu sa ne ferésca!

Se intielege, ca in fati'a concluselor din Sabiiu, contrarii acelor'a, domnii de la putere, 'si voru pune tóte silintiele pentru de a dovedi, cumca poporul nu consente cu inteliginti'a sea, adunata la Sibiiu. Deci cei ingagiati prin conclusele amentite, sa-si tiena de sacra detorintia, chiaru de o cauza de onóre, a esplicá poporului pretotindenea intielesulu si motivele acelorasi conclusele.

Sub acestu punctu de vedere, in acestu intielesu, si cu acést'a presupunere — noi salutămu conclusele de la Sibiiu. —

Publicarea protocóleloru a cârtiloru funduarie in Transilvani'a.

E D I C T U.

Despre publicarea cârtiloru funduarie pregatite respective susceptibile in comunele tienatôrie de sedri'a judecatorésca din *Muresiu-Vasiarheiu*, impartite judecatoriiloru cercuale din Nyárad-Szereda; in comunele tienatôrie de sedri'a judecatorésca din *Dev'a*, impartite judecatoriiloru cercuale din Hunedôr'a; in comunele tienatôrie de sedri'a judecatorésca din *Aiudu*, impartite judecatoriiloru cercuale din *Aiudu*, *Muresiu-Uior'a* si *Blasiu*; in comunele tienatôrie de sedri'a judecatorésca din *Abrudu*, impartite judecatoriiloru cercuale din *Abrudu* si *Câmpeni*; mai incolo in comunele: *Siaradulu-ungurescu*, *Silvasiu*, *Gyeke*, *Gerebenisiu* si *Siarpatocu*, unde localisarea acum s'a finitu; in fine in comunele sedriei judecatorésca *Sabiiu*: *Lancremu*, *Petrifaleu* si *Siugagu*, tienatôrie de judecatori'a cercuale din *Siebesiu*.

In urm'a ordinatiunei inaltului ministeriu reg. ung. de justitia d. d. 19 Martiu, 1875. Nr. 8578 in privinti'a mentinutetoru operate de cârti funduarie se facu cunoscute urmatórele:

I.

Localisarea pentru introducerea cârtiloru funduarie este pre deplinu terminate.

suta de pãrti ($\frac{1}{100}$). Mesur'a ce resulta din inmultirea séu mai bine impartirea acést'a o numimu centimetru.

Inmultindu séu impartindu mai departe fia-care din mesurile acestea in câte diece pãrti, ceea ce va se dica ca cele o suta de pãrti le inmultimu de diece ori, ne dà o mia de pãrti ($\frac{1}{1000}$). Mesur'a din inmultirea acést'a se numesce *millimetru*.

b) Pentru mesur'a suprafetiloru d. e. a unei mese, table, a unei livedi, lacu etc., unde pâna aci mesurămu cu miluri cadrate, juguri, stângini cadrati s. a. m. d. are sa servésca de aci inainte totu *metrulu* inse celu *cuadratu*. *Metrulu* *cuadratu* este marimea unei suprafetie, a cărei si lungimea si latimea este de câte unu metru. Subimpartirile suntú si aici cá la metru simplu si adeca: *decimetru* *cuadratu*, *centimetru* *cuadratu* si *millimetru* *cuadratu*. In susu inse se schimba *numirile*, asiá d. e. unu decimetru *cuadratu* se numesce: *ar*; 10.000 metri *cuadrati* se numesce *hectar*. Acést'a este mesur'a cea mai usitata la câmpuri in tierile unde este introdusa sistem'a metrica.

c) De mesura pentru corpuri servésce *cubulu* a cărui fia-care canta este de unu metru. Subimpartirea este si aici: *decimetru* *cubicu*, *centimetru* *cubicu* si *millimetru* *cubicu*.

d) Pentru mesur'a fluiditãtiloru si cerealeloru, unde pâna aci mesurămu cu *vêdr'a*, *cup'a*, *fertaiulu*; cu *merti'a* si *galét'a*, va servi de base a mesuriloru *lit'r'a*, carea inse totu *metru* lu are de basa.

numai atunci devinu mai multe la numeru, cându impartimu unu intregu in casu mai multe pãrti.

a) in comunele sedriei judecatorésca din *Muresiu-Vasiarheiu*, tienatôrie de judecatori'a cercuale din *Nyárad-Szereda*; adeca in comunele: *Abod*, *Atosfalva*, *Baczka-Madaras*, *Bálintfalva*, *Bede*, *Bere*, *Bere-Keresztur*, *Bóó*, *Buzaháza*, *Csikfalva*, *Csitt-Szent-Márton*, *Csókfalva*, *Deményháza*, *Demeterfalva*, *Erdő-Szt-György*, *Ehed*, *Geges*, *Gyalakuta*, *Havadtó*, *Havad*, *Harasztberék*, *Hódos*, *Jobbágyfalva*, *Jobbágytelke*, *Iszló*, *Kelementelke*, *Kendó*, *Kibéd*, *Kis-Adorján*, *Köszvényes Köszvényes-Remete*, *Magyaros*, *Mája*, *Makfalva*, *Markod*, *Mikeháza*, *Moson*, *Nagy-Adorján*, *Nyárad-Andrásfalva*, *Nyárad-Gálfalva*, *Nyárad-Szt-Anna*, *Nyárad-Szent-Imre*, *Nyárad-Szt-László*, *Nyárad-Szereda*, *Nyomat*, *Rigmány*, *Sárd*, *Seprőd*, *Selye*, *Siketfalva*, *Sóvárád*, *Szováta* si *Ilyésmézó*, *Szt-István*, *Szent-Gerlicze*, *Szt-Háromság*, *Szt-Lőrincz*, *Szent-Simon*, *Szövérd*, *Tompa*, *Torboszló*, *Vadad*, *Vadasd*, *Vecze*;

b) in comunele sedriei judecatorésca din *Dev'a*, tienatôrie de judecatori'a cercuale din *Hunedôr'a*, adeca in comunele: *Nadasdu* din josu, *Teliucu* din josu, *Alunu*, *Aranyos*, *Batizu*, *Batrín'a*, *Boos*, *Buituru*, *Bunil'a*, *Buzdularu*, *Cerbelu*, *Cern'a*, *Cernisiór'a*, *Cerisioru*, *Cincisiu*, *Doboc'a*, *Geunós'a*, *Runcu-micu*, *Nadasdu* din susu, *Teliucu* din susu, *Feresdu*, *Pestis'ulu* din susu, *Flores'a*, *Golesiu*, *Grosu*, *Govasdi'a*, *Gyalár*, *Hosdatu*, *Hosdo*, *Cergesiu*, *Calanu-micu*, *Muncielu-micu*, *Santamaria* de piatra, *Lelesu*, *Munereu*, *Muncielumare*, *Runcu-mare*, *Ocolislu-mare*, *Nándor*, *Valea-Nandrului*, *Poian'a-Rechitieli*, *Poeniti'a-Tomei*, *Poeniti'a-Voinii*, *Paros'a*, *Plopu*, *Crisienu*, *Racasdea*, *Rud'a*, *Sancraiu*, *Socetu*, *Sohodolu*, *Tamasielu*, *Topliti'a* si *Bai'a* lui *Crau*, *Valaru*, *Vadu-Dobrei*, *Ulmú*, *Zalasdu*, *Josanu*;

c) in comunele sedriei judecatorésca din *Aiudu*, impartite de judecatori'a cercuale de acolo, luându afara comunele: *Ponoru* si *Remetea*; adeca in comunele: *Caldu* din josu, *Asinipu*, *Girbov'a* din josu, *Béld*, *Benicu*, *Cete*, *Ciumbrudu*, *Celn'a*, *Stremtiu*, *Jomalu*, *Felejudu*, *Girbov'a* din susu, *Joasu*, *Galdu* din susu, *Cingadielu*, *Galteu*,

Litr'a o aflămu astfelu: luămu unu cubu cavu (golu), carele e de unu decimetru de inaltu, de lungu si de largu. Acést'a implutu cu apa destilata de o temperatura de 3.2° Reaumur séu 4° Celsius, cându are ap'a dessimea cea mai mare ne dà unitatea mesurei ce numimu *litra*. Mesura mai mare decâtú *litra* in vieti'a practica este *litra* insutita séu 100 litre, carea se numesce *hectolitru* si represinta in comerciú *vêdr'a* séu *galét'a* năstra.

In josu, séu subimpartita *litra* ne dà *decilitre* ($\frac{1}{10}$) si *centilitre* ($\frac{1}{100}$).

e) Dreptu mesura a greutãtiloru in loculú pundului, mǎjei, etc. va servi dupa sistemulu metricu *gramulu*. Cum ajungemu la mesur'a acést'a? Procedându cá la aflarea unei base séu unitãti pentru fluiditãti si cereale, luămu adeca unu cubu cavu de 1 decimetru de lungu, de inaltu si de largu, lu implemu cu apa si o cumpanimu cu unu corpu de asemenea greutate, intr'unu spaciú fãra de aeru. Greutatea egale cu greutatea apei din cubu, séu greutatea apei din cubu ne dà unitatea, carea se numesce *gramu*. *Gramulu* inca se imparte in *decigramuri*, *centigramuri* si *milligramuri*. Iéra in susu urmandu cá la metru avemu *decagramuri* (10 gramuri), *hectogramu* (100 gramuri) si *chilogramu* (1000 gramuri). Numai *chilogramulu* este mai usitatu in vieti'a practica, care face atātu cátu 2 pundi vamali. Maj'a metrica (= 2 mǎji vamale) are 100 chilogramuri.

Mesurile, séu unitãtile mesuriloru in sistem'a metrica voru fi asiá dara urmatórelé: 1. metrulu, 2. metrulu *cuadratu*, 3. arulu, 4. metrulu *cubicu*, 5. *litra* si 6. *gramulu*.

(Va urmá.)

FOISIÓRA.

Cunoscintie despre sistem'a metrica.

(Din prelegerile in localulu Reuniunei socialiloru români din Sabiiu de N. Cristea.) (Urmare)

Mesur'a si pondulu metricu dupa firea si impartirea loru.

Scimu ca *metrulu* este a diecea milióna parte din unu cuadrantu (patrariu) de meridianu alu globului pamentului nostru. Scimu mai departe ca in Franci'a s'a luatú *metrulu* de basea séu de unitatea tuturoru mesuriloru, si ca pre basea séu unitatea acést'a s'a claditu sistemulu metricu. Deci sa urmarimu putienu firea si sa vedemu si impartirea sistemului metricu.

a) Pentru mesur'a lungimiloru d. e. a distantiiloru, mesurate pâna aci cu urme, stangini etc.; totu asiá pentru mesurarea materieloru d. e. a pândiei, panurei etc. unde ne servea cotulu etc.; pentru a inaltimiloru si afundimiloru are sa servésca de aci incolo *metrulu*.

Déca avemu sa mesurămu lungimi, inaltimi séu afundimi mai mari de cátu 1 metru si ne trebuie sa luămu mesuri mai lungi, n'avemu decâtú sa luămu, dupa sistem'a decadica pre carea este cladita tóta sistem'a metrica, mesur'a indiecita a metrului, va sa dica, sa luămu o mesura carea contine diece metri si atunci vomu avé mesur'a numita *decimetru*. Avemu lipsa de o mesura si mai mare, atunci ne urcámu la cea indiecita a decimetrului séu la cea insutita a metrului. De luămu d. e. mesur'a de diece decimetri, amu luatú de diece ori diece metri si mesur'a acést'a face o suta de metri; de luămu de o suta de ori unu metru

iérasi avemu mesur'a de o suta de metri. Mesur'a acést'a de diece *decimetri* séu de o suta de metri se numesce *hectometru*. Si *decimetru* si *hectometru* la mesurile lungimiloru in vieti'a practica nu se intrebuinteaza.

In vieti'a practica facemu o sari-tura preste aceste dăue mesuri. Luămu adeca mesur'a care face de diece ori unu hectometru (10×100 metri = 1000 metri), séu carea face de o suta de ori unu decimetru (100×10 metri = 1000 metri), séu de o mia de ori unu metru (1000×1 metru = 1000 metri). Precum se vede din cifre, ori cum luămu mesur'a acést'a, rezultatulu este unulu de acel'asi, basatu pre sistem'a decadica a metriloru, o mia (1000) de metri. Mesur'a acést'a de 1000 metri se numesce *chilometru* séu *kilometru*. Acést'a este cea mai intrebuintata in vieti'a practica si dupa dens'a mai urmédia cea indiecita a chilometrului (de 10×1000 metri) carea face 10.000 metri si se numesce *myriamtru*. Acést'a din urma face dupa mesurile de pâna acum 1.45 milu geografice.

Dara déca avemu sa mesurămu lungimi mai mici decâtú unu metru atunci impartimu metru dupa acea sistema decadica in diece pãrti egale (|||||). Un'a din diece pãrti egale, este, firescu lucru a diecea parte ($\frac{1}{10}$) din 1 metru. Mesur'a ce resulta din impartirea acést'a se numesce *decimetru*.

Avemu lipsa de a mesurá lungimi si mai mici, atunci impartimu *decimetrii* in câte alte diece pãrti, ceea ce va se dica cele diece pãrti le inmultimu*) de diece ori si ne dà o

*) Mai dreptu s'aru putea dice ca le impartimu, pentrucá pãrtile unui intregu

Gimbasiu, Joas'a, Hupur'a, Igeelu, Intra-Galdu, Ogugisiór'a, Siumusiu, Coslardu, Girbovit'a, Chieáu, si Craiov'a, Liorintiu, Lepadea-unguresca, Bucerdea-unguresca si Bucerdea-romanésca, Begenu, Beti'a, Maros-Kapud, Sentembru, Sanceraiu, Mesracu, Misant'a, Mirasleu, Marjin'a, Poian'a, Pajid'a, Lepadea-romanésca, Ratesiu, Paczalca, Slobod'a, Ujfaleu, Tibor, Tompaháza, Teusu, Hodoerimu, Vajasd. Cakov'a:

d) in comunele sedriei judecatoréscii din *Aiudu*, tienatórie de judecatori'a cercuale din *Muresiu-Uiór'a*, luându afara comunele: Hiri'a, Spalnac'a, Copandu, Bichisiulu ungurescu, Muresiu-Ghesi'a si Santu-Benedicu, aflându-se hotarele acestor'a inca sub comasare; adeca in comunele: Botedi, Cecalac'a, Ciung'a, Ciuciu, Atientisiu, Aleciusiu, Uiór'a de susu, Forró, Gabudu, Gambuti, Isteodea, Captalanu, Cuciu, Nandr'a, Herepei'a-unguresca, Cisteiulu-ungurescu, Muresiu-Uiór'a, Medvisiu, Miklóslaka, Nagylak, Silvasiulu-romanescu, Tordasiu-romanescu, Oroszi, Ozd, Petrilaka, Szent-Iakab, Silea;

e) in comunele sedriei judecatoréscii din *Aiudu*, tienatórie de judecatori'a cercuale din *Blasiu*; luându afara comun'a; Pouc'a, pentru comasare; adeca in comunele: Blasiu (opidu), Blasiu (satu), Besineu, Bucerdea grănósa, Cinfudu, Lupu, Tiapu, Craciunelu, Cergaulu micu, Brosteni, Mihaltiu, Monarade, Cergaulu mare, Obregi'a, Ohaba Bogatulu-romanescu, Cisteiulu-romanescu, Armeni, Cinade, Spatacu, Siorostinu, Teu, Tür, Rosi'a, Véza.

f) in comunele sedriei judecatoréscii din *Abrudu*, tienatórie de judecatori'a cercuale din *Campani*; adeca in comunele: Albacu, Vidr'a de josu, Bistr'a, Bradesti, Cierterie, Cior'a, Vidr'a de susu, Lups'i'a, Lups'i'a-Hadara, Lups'i'a-Valea, Muncielu, Neagr'a, Offenbaia, Ponorelu, Sartosiu, Sasa-Lups'i'a, Sohodolu, Scarisiór'a, Secatur'a, Campani, Vinti'a-Lups'i'a;

g) in comunele sedriei judecatoréscii din *Abrudu*, tienatórie de judecatori'a cercuale din *Campani*; adeca in comunele: Albacu, Vidr'a de josu, Bistr'a, Bradesti, Cierterie, Cior'a, Vidr'a de susu, Lups'i'a, Lups'i'a-Hadara, Lups'i'a-Valea, Muncielu, Neagr'a, Offenbaia, Ponorelu, Sartosiu, Sasa-Lups'i'a, Sohodolu, Scarisiór'a, Secatur'a, Campani, Vinti'a-Lups'i'a;

h) in comun'a *Siardulu ungurescu* tienatórie de sedria si judecatori'a cercuale din *Clusiu*;

i) in comun'a *Caianu-ungurescu*, tienatórie de sedria judecatoréscii de acolo, impartite judecatori'e cercuale din *Cosioen'a*;

k) in comun'a *Silvasiu*, tienatórie de sedria judecatoréscii de acolo, impartite judecatori'e cercuale din *Mociu*;

l) in comun'a *Gerebenisiu*, tienatórie de sedria judecatoréscii Muresiu-Vasiarheiu, impartite judecatori'e cercuale din *Mező-Bánd*;

m) in comun'a *Siarpotocu*, tienatórie de sedria judecatoréscii de acolo, impartite judecatori'e cercuale din *Reghinu*;

n) in comun'a *Jac'a* (Gyeke), tienatórie de sedria judecatoréscii din *Gherl'a*, impartite judecatori'e cercuale din *Sicui*; in fine

o) in comunele sedriei judecatoréscii din *Sibiu*, si de judecatori'a cercuale din *Sebesiu*, adeca in comunele: *Lancremu*, *Petrifalau* si *Siugagu*, unde localizarea acum'a s'a finitu.

Cârtile funduarie pre deplinu terminate a comunelor mentionate, dimpreuna cu registrele parcelarie de posetiune si desemnulu liniamentelor de acelea tienatore se voru transpune dela 1-a Iunie 1875 la oficialele de carti funduarie ordinate lănga judecatoriile mentionate sub II, unde ale vedé ori-cui e permis in órde oficióse.

II.

Afacerile de cârti funduarie le prevede:

1) sedri'a judecatoréscii din *Muresiu-Vasiarheiu* pentru comunele, enumerate sub I, a) si pentru comun'a sub I, l)

2) sedri'a judecatoréscii din *Dev'a* pentru comunele enumerate sub I, b).

3) sedri'a judecatoréscii din *Aiudu* pentru comunele enumerate sub I, c) d) si e).

4) sedri'a judecatoréscii din *Abrudu* pentru comunele enumerate sub I, f) si g).

5) sedri'a judecatoréscii din *Clusiu* pentru comunele enumerate sub I, h) i) si k).

6) judecatori'a cercuale din *Reghinu* in puternicita cu afacerile, in trebile cartilor funduarie pentru comun'a sub I, m).

7) sedri'a judecatoréscii din *Gherl'a* pentru comun'a sub I, n).

8) judecatori'a cercuale din *Sebesiu*, in puternicita cu afacerile in tribile cartilor funduarie pentru comunele enumerate sub I, o).

(Va urmá.)

Nr. 101. — 1875.

Conchiamare.*)

Comitetulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a româna si cultur'a poporului român — luându in vedere unele impregiurări de o influinta considerabila si inevitabila asupra celor mai de aproape afaceri ale Asociatiunei, ivite pre neasceptate in decursulu anului acestui'a — a decisu in siedinti'a sea extraordinaria din 26 ale lunei curente, a invitá pre subscrisulu presidiu, cá pre bas'a si dupa dispositiunea §. 21. din statutele Asociatiunei, aprobate prin Préinált'a decisiune maiestateca din 6 Septembrie 1871, si emanate prin emisulu escelului Gubernu r. transilvanu din 26 Septembrie 1861 Nr. 7693, se conchiam o adunare generala extraordinaria a membrilor Asociatiunei.

Corespondiendu deci subscrisulu presidiu amintitei invitatiuni, conchiam prin acést'a pre bas'a si in puterea §-lui susu-citatu adunarea generala extraordinaria a Asociatiunei noastre pre 6/18 Iuliu 1875 in cetatea Alb'a-Iuli'a (Belgradu), si róga pre toti onorabili membrii ai Asociatiunei a concurge si a participá la acést'a adunare.

Dela presidiulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a româna si cultur'a poporului român.

Sabiiu in 28 Maiu 1875.

Iacobu Bolog'a, Ioanu V. Russu,
Vice-presied. Secret. II.

*) Noi amu primitu conchiamarea acést'a numai Vineri 23 Maiu st. v., adresata la persón'a Redactorului. Dupa ce vedemu o asemenea conchiamare publicata in „Gazet'a Transilvaniei“ Nr. 37 dela 22 Maiu (3 Iuniu), credemu ca nu vomu gresi, déca o dămu si noi publicatíei. Red.

Anunciu.

In sensulu decisiunei adunárei generali cercuali a despartimentului alu III din anul trecut si amesuratu concludului subcomitetului din 15/5 1875 — adunarea generale cercuale a numitului despartimentu alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a româna si cultur'a poporului român — se va tiené in opidulu *Orlatu* — la 8/20 Iuniu, adeca duminéca dupa rosalii a. c. —

Acést'a se aduce la cunoscentia publica, invitandu-se atâtu domni membrii precum si toti românii binevoitori a participá in numeru câtu se póte de mare. —

Cu acést'a ocaziune se voru tiené si dóue discursuri interesante, unulu de dlu prof. D. Comsi'a „despre pomologia“ — altulu de dlu N. P. Petrescu „despre scólele populare.“ —

Din siedinti'a subcomitetului a despartimentului III tienuta in Sabiiu la 4 Iuniu n. 1875. —

I. Han'i'a, Dr. Nicolau Olariu,
directoru. actuariu.

Romania.

Galati, 17 Laiu 1875.

Inca 48 óre ne despartu de momentul, in care corpurile legiuitórie voru intrá iérasii in plin'a lor activitate. Pentru sesiunea acést'a amu semnalatu déjá ca dóue cestiuni de unu ordinu fórte capitalu au a se desbata in sinulu nóuei representatiuni natiunale; prin un'a (tratatele de comerci) se va statuá in dreptu si faptu independinti'a nóstra comerciala, de care ne amu bucuratu ab antiquo incheiandu cu suveranii cei mai ilustrai Angliei, Franciei, Austriei, tratate ce regulara raporturile economice intre tiér'a nóstra cu celelalte puteri, fára cá nimene si in nici o epoca sa fi ganditu a pune in discutíune acestu dreptu irefutabilu alu autonomiei tie-rei nóstre. Prin a dóu'a cestiune (calea ferata la Predélu) déca ea in principiu n'aru fi determinata prin o conventiune déjá incheiata cu Austri'a, amu fi avutu de discutatu, cum discutaramu la tempu, pâna la ce punctu lini'a Predélu nu e prejudiciabila marii nóstre artere ferate dela Verciorov'a, inse fiindu ca faptul este déjá implinitu, actualiei representatiuni natiunale nu-i remâne decátu misiunea de a cautá sa dea constructiunea in conditiunile cele mai avantagióse tie-rei, si unei companii serióse care se nu renoiéscá epóc'a de durerósa amintire a lui Strusberg si consortium. Traimu in o epoca, in care curentulu cestiunilor economice priméza toti ceilalti curenti, si din acestu punctu de vedere este bine cá românii sa nu uite insemnatele cuvinte pre cari unu bunu patriotu român le recomanda reflesiunei nóuei generatiuni, adeca ca mai tóte încurcaturile nóstre provenira de acolo ca: „amu pus in totu-déun'a politic'a in economia si nu puseram economi'a in politica.“ Déca in adeveru nu ne amu fi grabitu a amestecá in valmasagulu luptelor nóstre politice cestiuni economice de cea mai mare importantia, Romani'a aru fi coronatu póte oper'a la care este nevoita a incepe abiá astadi; se vede inse ca nici trecutul, nici nevoile tie-rei nu potu slugi inca de ajunsu pentru unele partide, de óre-ce in mediloculu atâtu cestiuni economice de cea mai mare insemnate pentru viitoru, organele de politica militanta nu găsescu altu medilocu mai bunu de a hraní spiritulu publicu si a luminá consciintiele decátu turnandu necontenitu inaspiirea. Acést'a sistema, dupa noi un'i'a, nu póte duce decátu la consecintie regretabile; tiér'a se deprinde a nu vedé in acelu jocu alu luptelor de partide — ce suntu indispensabile in mecanismulu constitutiunali — decátu joculu pasiunilor, iéra nu alu principiilor, si apoi odata ajunsu aci, e indiferentu a mai ascultá pre unii séu altii, cáci si invinsi si invingatori cauta a merge in acél'asi drumu.

„V. C.“

Messagiulu

cu care s'au deschisu corpurile legiuitórie ale Romaniei in 19 Maiu v. a. c.

Domniloru senatori, domniloru deputati!

V'amu convocat in sesiune extraordinaria spre a ve ocupá cu proiecte de legi importante a cároru aplicare si utilitate urgenta nu putea suferi intardiere.

D-vóstra, domniloru senatori, alu cáror'a patriotismu si esperintia luminata le cunósce déjá tiér'a, veti pune, suntu siguru, acum cá si in trecutu, aceeasi activitate, acelasu devotamentu incercatu, pentru a face cá si acést'a sesiune extraordinaria sa fia totu atâtu de avuta in bune rezultate pentru tiéra, cá si sesiunile trecute, in care ati avutu ocaziunea a dobandi drepturi la stim'a si recunoscenti'a tie-rei.

Acést'a sesiune extraordinaria este

intái'a, domniloru deputati, a vietiei d-vóstre parlamentare. Suntu fericitu de a ve adresá in persóna cele dintáu salutári de buna venire.

Chiamati a fi reprezentantii natiunei, nu in urm'a unui conflictu séu disolvári, ci, dupa ce, într'unu modu naturalu si memorabilu, fost'a adunare si-a terminatu mandatulu, vi se póte cu dreptu predice ca, nascuti sub auspicii atâtu de fericite, veti scí a ve indepliní missiunea, in lung'a domniei vóstre cariera, asiá cum s'o terminati incongiurati de aureol'a unoror servicii reale aduse patriei.

Camer'a precedentá, realisându, prin lucrári se de patru ani, atâtea mari si recunoscute imbunătătiri, si fiindu necontenitu in deplina armonia cu Guvernulu Meu, a intaritu bazele adeveratului regimu constitutionalu la noi, si a facutu a se avé incredere in junele nóstre institutiuni de guvern liberu, cari se intarescu într'o tiéra numai prin o intielépta aplicare a principiilor de ordine si de autoritate, cari nu escludu nici progresulu nici libertatea.

Astfelu de câti-va ani incóce, stabilitatea devení si la noi o realitate, iéra nu numai unu cuventu; si progresulu se realiséza incetu, dara permanentu si constantu. Tiér'a nóstra dobandí, in acestu chipu, o reputatiune meritata, si inspira in Europ'a incredere in viitorulu ei.

Oper'a este dara inceputa. Domni'a Vóstra, noi deputati, din nou mandatar ai tie-rei, continuati-o. Tari prin noi puteri, imbarbatati prin increderea ce vi s'a acordatu si prin progresulu din trecut ce s'a realisatu, veti scí a continuá oper'a, perfectionând'o, consolidând'o, complectând'o.

Suntemu unu poporu micu cá numeru, cá intindere teritoriala. Putemu in sa fi apreciati cá unu poporu mare, prin puterea dreptului nostru, prin respectulu si increderea ce vomu scí a inspirá. Sa cautámu puterea nóstra in desvoltarea tuturoror sorgintelor avutiloru nóstre, in organizarea nóstra interióra, in adoptarea si aplicarea imbunătătirilor compatibile cu positiunea si interesele nóstre, in practicarea, in fine a principiilor de libertate si de ordine in acelasu tempu.

Cându, tari prin acést'a putere din intru, vomu scí a inspirá incredere in afara, mentinendu-ne in stricta limita a legalitatíei tractatelor, sustinendu, cu moderatiune, dara cu nestramutare, drepturile nóstre strabune; cându practicându o politica intielépta de respectu pentru altii, vomu cautá numai a revendicá si pentru noi esercitiulu drepturilor nóstre autonome, si a ne tiené, conformu politicei nóstre de echilibru, in cele mai bune relatiuni cu marele puteri garante: atunci, puterea nóstra morala din afara va fi totu asiá de reala cá si cea din intru. Natiunalitatea româna va devení astfelu din ce in ce si mai asigurata si mai intarita.

Domni'a Vóstra, domniloru deputati, sunteti chiamati a continuá acést'a opera din afara, cá si cea din intru. Missiunea D-Vóstre este dara mare si frumósa; indeplinita in cursulu vietiei d-Vóstre parlamentare de patru ani, cu patriotismu, inteligentia si abnegatiune, veti puté, suntu siguru, dobandi titluri la recunoscenti'a generatiunilor viitoare.

In sesiunea actuala, d-loru senatori si d-loru deputati, sunteti convocati numai pentru unu tempu scurtu de trei-dieci de zile.

Acestu tempu va fi destinat, in parte, pentru a se verificá titlurile dloru deputati si a se constituí camer'a. Vetí avé apoi, dloru senatori si dloru deputati, a implini vacanti'a ce cu regretu ve anunciu ca s'a facutu in scaunulu de primatu alu Romaniei. Incetandu din viétia, inaltu Présanti'a Sea fericitulu Nifonu, care a sciutu, in lungulu tempu alu santei se se mi-

siuni, a sustiené si a aperi demnitătea si independență a bisericeii noastre ortodoxe române, sunteti chiamati, după lege, a alege pre succesorul sau la cea dintăi sesiune. Aveti a ve ocupa, în urma, de câte-va proiecte importante relative mai alesu la cestiuni economice si financiare, cari nu puteau suferi amanare.

Intr'acestea, proiectulu de concesiune alu drumului de feru dela Predelu si celu dela Aiudu, jóca celu dintăi rol.

Legati déjà printr'unu actu internationalu cu statulu vecinu alu Austro-Ungariei, suntemu tienti a seversu, în terminu scurtu, până la Augustu 1878, lini'a de junctiune dela Ploiesci la Predelu.

Este dara nu numai unu folosu economicu fôrte însemnatu, este inca o cestiune de onóre cá acésta linia sa fia terminata la epoc'a stipulata; si nu amu puté ajunge acésta tientiă decâtu votandu-se, chiaru în acésta sesiune, concesi'a obținuta în urm'a concursului ce s'a publicatu; căci numai astu-feliu, se va castigă campani'a anului curentu.

Aceasi activitate, acela'si studiu seriosu veti pune, suntu siguru, domniloru senatori si domniloru deputati, spre a discută si celelalte proiecte ce vi se voru presentă în acésta sesiune.

Astu-feliu, prin cooperarea si acordulu între tóte puterile statului, cându senatu, camera si guverne ajutati de toti bunii români, voru lucră împreuna uniti în principii si în actiune, viitoriulu Romaniei va fi asigurat si patri'a va fi mandra de fii sei.

Dumnedieu sa binecuvinteze lucrările domniloru vóstre.

„Press'a" introduce acestu cuventu de tron cu următoarele cuvinte:

„Astadi s'a facutu de către Mari'a Sea, în persóna, deschiderea sesiunei extraordinare a adunărilor cu unu entusiasmu si manifestări atât de espressive adresate de către corpurile legiutórie către suveranulu nostru, cum nu ne aducemu aminte sa se fi vedintu alta data.

Putemu dice, cu dreptu cuventu, si fără nici o esageratiune, ca vederea Domnitoriului, indata ce s'a aretat pre treptele tronului, pare ca a electrisatu camera si senatu. Aplause, entusiasmu si strigate frenetice de „ur'a, sa traiésca Domnitoriulu“, au facutu sa resune sal'a adunării, de mai multe ori repetite, si mai nainte de a pronunță unu singuru cuventu Domnitoriulu, care multimea cu fericire la aceste semne de respectu si afectiune. Senatorii si noii deputati, prin acésta entusiasta primire, pare ca au voitu sa faca o puternica manifestatiune de iubirea, devotamentulu si increderea ce corpurile legiutórie ale statului au, cá toti bunii români, în suveranulu lor, în fundatorulu dinastiei române.

Iubirea si increderea ce natiunea româna are în suveranulu seu este cea mai puternica temelie a existenței noastre natiunale, si cea mai solida pârgă a progresului în fiitoriu. De aceea suntemu mandri si fericiti ori de câte ori o vedemu manifestandu-se, atât între noi si pentru noi, câtu si pentru straini. Si acésta fericire o simțim, nu cá membri ai unui partid, ci cá români: căci suveranulu este mai pre susu de partide, si puterea ce natiunea creéza print'rensulu este puterea tuturor partideloru, adeca puterea tierei întregi de care are nevoia ori-ce partida.

Este remarcabilu cuventulu de deschidere ce Domnitoriulu a pronunțiatu, si mai alesu cuvintele în specialu adresate camerei, din nou alésa. Elu a fostu acoperitu, dela începutu până la sfersitu, cu unanime si cele mai entusiaste aplause.

A analisă acestu cuventu este a-lu slabu. 'Lu reproducemu numai în in-

tregulu seu; cetitorii nostri 'lu voru medită si aprecia mai bine. Elu cuprinde o espunere de principii, si de politica în intru si în afara, asiă cum sa satisfacă aspiratiunile noastre de progresu si libertate în intru, si sa impace cerintiele unei natiuni ce voiesce a trai cá libera si autonoma, cu conditiunile respectului păcei si echilibrului în orientu.

Astfeliu se desminte dupl'a calumnia ce se respandea contr'a noastră: de către unii, ca, în intru s'aru caută reinvierea unei reactiuni absurde séu unui despotismu imposibilu; de către alții, ca amu caută sa turburăm pacea cu unii vecini, séu sa punemu desbinarea nu scimu între cari puteri, ori sa ne absorbim cu o putere mai multu decâtu cu alt'a. Adeverulu inse, practicatu de guvernulu actualu si de fost'a camera în tempu de patru ani, adeverulu ce esista în presente si care va continuă si în fiitoriu, eră ca, în intru se caută numai întărirea sistemului constitutiunali si institutiunilor liberale prin aplicarea principiilor de ordine, de autoritate si de stabilitate; în afara, se practică politic'a de echilibru, natiunala si traditiunala, si se aperi astfeliu, mai pronunțiatu pôte decâtu alta data, drepturile noastre suverane: astfeliu ca, mentienendu-ne în bune raporturi cu tóte puterile, fără a ne absorbi nici intr'unu chipu, dara facendu o politica de interese iera nu de simtiementu, ne asigurăm natiunalitatea noastră, si practicăm o politica curatu romanésca.

Varietăți.

Archiducele Albrecht plăca Lunii bai'a de mare Trouville în Franci'a. În caletori'a sea va atinge si bai'a dela Ems, unde se afla tiarulu rusescu Alexandru II, imperatulu Germaniei Wilhelm si imperatés'a August'a.

*(Date statistice interesante) comunică unu deputatu dietalu în „P. Jurnal.“ La constituirea camerei s'au infatisiatu 345 deputati, unu numeru, care nu se mai vediu în decurgerea parlamentului. Preste totu camera numai în casuri de totu extraordinarie si la tempulu, cându se licuidau dietele si banii de cartiru, fu bine cercetata si de multe ori trebui sa apeleze presedintele la consciința de datoria a deputatilor.

Franciscu Deak a cuventatu în sesiunea trecută la 27 ocasiuni, mai pre urma la 10 Novembre 1873, cându si exprimă dorerea, ca Col. Tizza respinse alegerea sea în comisiunea financiare. Cu atât mai elo-centu a fostu dep. Ad. Lazar. care a luat cuventulu de 125 ori spre a tienie discursuri mai mici séu mai mari. E. Simonyi a vorbitu numai de 72 ori, dara a suplinitu ceea ce lipsea elocutiei se în respectu numericu fatia de coleg'a seu Lazar prin deviatuni. Densulu a tienutu în genere celu mai lungu discursu ce s'a auditu în diet'a acést'a, de netto 3 ore si 28 minute. 105 deputati nu luara cuventulu nici odata. S'au presentatu 373 interelatiuni si s'au respunsu la 240. Petitiuni s'au subternutu 1502 si tóte s'au resoltitu. Propuneri de sine statórie s'au facutu 171, 161 suntu resoltite, proiecte de resolutiuni s'au presentatu 200, dintre cari s'au resoltitu 172. Numerulu totalu alu resolutiunilor aduse de către camera e 5600.

Aceste sunt datele despre faptele dietei, exprimate în cifre. În anul 1872 spesele parlamentului, care după cum se scie s'a începutu în tómn'a acélui anu, s'au urcatu la 554,086 fl.; în 1873 a consumatu diet'a tierei 1,201,651 fl.; în 1874 — 905,173 fl. si în anul acést'a 503,448 fl.; prin urmăre diet'a trecuta a costatu 3,264,358 fl. Computandu pre bazea acést'a, câtu de scumpa este o sedintia si o lege, resulta, ca fiecare sedintia — socotindu-se aici si discutiunile casei magnatiloru — costa în diametru 5818 si se vinu pre fia-care lege 21,618 fl. —

*(Numiri.) Ioane Draganu fostu vice-notariu la judecatori'a distr. reg. din Alb'a-Iuli'a, s'au numitu notariu publicu reg. în S.-Sabesiu. Demetriu Bonciu, avocatulu fostu deputatu, numitu notariu publ. reg. la Aradu; Michailu Besanu, avocatulu fostu deputatu numitu notariu publ. reg. la Lugosiu, si Petru Nemesiu avocatulu fostu deputatu numitu notariu publicu reg. la Brasieu.

Georgiu Pitigoiu numitu locoteninte în reg. 5 ce pórta numele lui Ludovicu regele Bavariei, — Georgiu Popoviciu numitu locoteninte în reg. 61 ce pórta numele lui Alessandro Cesareviciu mare-duce rusescu.

Michailu Balo jude ord. la tabl'a reg. din Budapesta numitu membru ord. la curtea suprema jud. (de apelu).

Geczó consiliariu de sect. la minis. de justitia numitu presedinte de senatu la tabl'a reg. din Tergu-Muresiului, în loculu devenitu vacante prin mórtea lui Dem. Mog'a.

*(Jurnalisticu.) Redactoru siefu la fói'ainspirata de Sennyey „Magy. Polit.“ care de aici înainte se va botezá „Kelet népe“ (poporulu orientului) vine în loculu lui Aur. Kecskemethy, Kállay. „Közérdek“ organulu fostului ministru presedinte Bitto, incéta cu 15 Iuniu si se impreuna cu nou'a fói'a „Kelet népe.“

*(Cronic'a personale.) Post'a chinessa aduce scirea, ca imperatés'a Kea Shun veduv'a imperatului reposatu Tung Chih, a muritu. Indata după mórtea imperatului se dicea, ca tener'a sea veduva s'a sinucisu, dara, după cum ni asigura „Pek. Gaz.“ ea a reposatu la 27 Martie.

Raportu comerciale.

Sabiu 4 Iuniu n. Grău 3 fl. 60 xr. frumosu, 3 fl. 33 xr. mestecat, 3 fl. 7 xr. calit. infer.; secar'a 2 fl. 13 xr. până 2 fl. 87; orzu 2 fl. 67; ovésu 1 fl. 67 până 1 fl. 40 xr.; encuruzu (porumbu) 2 fl. 60 xr.; cartofi 1 fl. 7 xr. galét'a austriaca.

Căne p'a — fl. maj'a. Lintea 7 fl. 33 xr.; mazarea 5 fl. 33 xr., Fasolea 6 fl. — xr.

Fenu legatu — fl. 85, nelegatu — fl. 80 xr., paie ungi 60 xr., scurte 50 xr, maj'a.

Lemne de focu 8—9 fl. stang. austr. Carne de vita 16—20 cr. p., de porc 20—24 xr. Unsórea 79 xr. până la 1 fl. — cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 23 Maiu (4 Iuniu) 1875.

Metalicele 5%	70 20
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	74 45
Imprumutulu de statu din 1860	112 50
Actiuni de banca	960 —
Actiuni de creditu	230 75
London	112 55
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	82 —
„ „ „ Temisiorene	80 —
„ „ „ Ardelenesci	79 —
„ „ „ Croato-slavone	82 75
Argintu	102 —
Galbinu	526 1/2
Napoleonu d'auru (poli)	8 90

Concursu.

Pentru ocuparea parohiei vacante de cl. III din Rothavu, în protopresbiteratulu alu II alu Brasiovului. prin acésta se escrie concursu până la 15 Iuniu a. c.

Emolumentele ce-i competu fiitoriului parochia santu:

1. Casa parochiala cu realitățile necesari, si o gradina.
2. 11 jugeri aratura, si 2 1/2 jugeri fenatiu
3. dela 115 familii câte 1 fl. 40 cr si în fine venitele stolari usitate.

Tóte aceste emolumente computandu-se în bani dau sum'a de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă acésta parochia au a-si adresă concursele lor până la terminulu prefriptu la subscrisulu.

Brasiovu în 15 Maiu 1875.

În contielegere cu comitetulu parochialu.

(3—3) Ioanu Petricu protopopu.

Concursu.

Pentru ocuparea parohiei vacante de clas'a III Valea-buldiului, în protopresbiteratulu Abrudului, se deschide concursu până la Duminec'a a dou'a după Rusali, 15 Iunie a. c.

Emolumentele suntu:

1. Dela 85 de case, câte un'a ferdela de cucuruzu sfarematu,
2. câte un'a di de lucru dela fia-care casa,
3. venitele scolari regulate,
4. folosirea cimiteriului, si a unui fenatiu, de unu caru de fenu.

Doritorii de a conpetă la acésta parochia au de a-si substerne concursele — instruite conformu legii — până la terminulu prefriptu, subscrisulu, în Abrudu.

Abrudu în 15 Maiu 1875.

În contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioane Gallu prot. gr. or. alu Abrudului.

(3—3)

Neîncungiuratu de lipsa la economi'a de vite

Pravuri de Transilvani'a pentru cai si vite cornute.

Pregatite din celea mai aprobate medilóce de casa, corespundietérie relatiunilor noastre economice si pusetiunei tierei noastre, cari atât cá medilocu de cura, câtu si cá medilocu preservativu nu aru trebui sa lipsésca la nici unu economu adeveratu.

Pentru cai:

Contr'a ciumei, sioreceloru si altoru bóle periculóse, precum: caturhoe'a organeloru de respiratiune, catarhoe'a de stomachu, nemistuire, colica, tusa, marasma (Abmagerung) preste totu, contr'a celor mai decidietérie bóle; mai departe servescu pravurile acestea la calu spre crescerea frumósa si-lu sustienu sanetosu si infocatu.

Pentru vite cornute:

Contr'a deosebitelor aprinderi si alte bóle, precum: flatu lentia si colica, mai departe la vaci, deca dau lapte putienu si slabu, contr'a marasmei (Abmagerung), contr'a apetitului perdutu si cu deosebire la vitele de ingrasata.

1 Pac. à 1/4 Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. à 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvani'a pentru oi.

Unu obiectu neaparat de lipsa în economi'a rationale de oi, preparatu din cele mai aprobate si practice medilóce de casa, celu mai bunu medilocu de cura si preservativu contr'a bólelor epidemice, cari domnescu mai adeseori, precum: Genuriu vermele de plamana (Lungenwurm), calbéza, clorose'a (Anaemie Bleichsucht), tusa; diarhoea, bubatu (versatu) mai departe res-titue apetitulu perdutu si vindeca tóte bólele de stomachu si a organeloru din launtru s. a. m.

1 Pac. à 1/4 Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. à 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvani'a pentru rimatori.

Celu mai aprobatu medilocu de cura pentru rimatori. Curéza diarhoe'a, colic'a, branc'a, precum si feliuritele aprinderi. — E de mare folosu si pentru rimatorii de ingrasiatu fiindu ca face apetitu si totu-odata si ingrasia.

1 Pac. à 1/4 Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. à 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Depositu principalu de espiditiune la ALBERTU VACHSMANN, apotecariu în Borgo-Prundu. (Transilvani'a) mai departe în depositu: în Sidisióra la I. B. Misselbacher et fii, în Clusiu la Carolu Hutflesz, în Muresiu-Osiorheiu la Mat Bucher, si în Bistritia la G. M. Textorisu. (2—3)